

ผลของการสอนซ่อมเสริมโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบจิ๊กซอว์ที่มีต่อเจตคติและผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้หลักการใช้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

Effects of a Remedial Instruction Using Cooperative Learning of the Jigsaw Model on Attitudes towards Principle of Usage of Thai Language and Learning Achievement of Sixth Grade Students

เพชร วิจิตรนาวิณ¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการสอนซ่อมเสริมโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบจิ๊กซอว์ที่มีต่อเจตคติและผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้หลักการใช้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยเปรียบเทียบเจตคติและผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้หลักการใช้ภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนซ่อมเสริมโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบจิ๊กซอว์กับนักเรียนที่ได้รับการสอนซ่อมเสริมแบบปกติ ประชากร คือ นักเรียนที่ได้รับการสอนซ่อมเสริมชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม) กรุงเทพมหานคร กระทรวงศึกษาธิการ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ นักเรียนที่ได้รับการสอนซ่อมเสริม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 50 คน โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม) แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง ซึ่งจัดการสอนซ่อมเสริมโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบจิ๊กซอว์ จำนวน 25 คน และกลุ่มควบคุมซึ่งจัดการสอนซ่อมเสริมแบบปกติ จำนวน 25 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบวัดเจตคติและแบบสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้หลักการใช้ภาษาไทย เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง คือ แผนการจัดการเรียนรู้ ใช้ระยะเวลาในการทดลอง 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 คาบ รวมทั้งสิ้น 32 คาบ วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ยมัธยฐานเลขคณิต (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และทดสอบค่านัยสำคัญของความแตกต่างโดยใช้สถิติทดสอบที ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้ 1) นักเรียนที่ได้รับการสอนซ่อมเสริมโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบจิ๊กซอว์มีเจตคติและผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้หลักการใช้ภาษาไทยสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 2) นักเรียนที่ได้รับการสอนซ่อมเสริมโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบจิ๊กซอว์มีเจตคติและผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้หลักการใช้ภาษาไทยสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนซ่อมเสริมแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ: เจตคติต่อหลักการใช้ภาษาไทย การเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบจิ๊กซอว์ การสอนซ่อมเสริม ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้หลักการใช้ภาษาไทย

¹ อาจารย์ประจำภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ABSTRACT

The purposes of this research were to study effects of a remedial instruction using cooperative learning of the jigsaw model on attitudes towards principle of usage of Thai language and learning achievement of sixth grade students and to compare attitudes towards principle of usage of Thai language and learning achievement of sixth grade students between the remedial instruction group by using cooperative learning of the jigsaw model and the remedial instruction group by conventional instruction. The population was sixth grade students at Ramkhamhaeng University Demonstration School (Elementary Level), Ministry of Education. The subjects were 50 sixth grade students, who received a remedial instruction in the first semester of academic year 2011 at Ramkhamhaeng University Demonstration School (Elementary Level) in Bangkok. These subjects were divided into experimental and control groups, each of which comprised 25 students. The instruments for data collection were attitudes towards principle of usage of Thai language test and learning achievement principle of usage of Thai language test. The instruments for experiment were lesson plans. The duration of experiment was 8 weeks, 4 periods per week total of 32 periods. The collected data were analyzed by arithmetic means (\bar{X}), standard deviation (S.D.) and testing the significance of the difference with t – test. The research findings were summarized as follows: 1) Students who had a remedial instruction using cooperative learning of the jigsaw model had the attitudes towards principle of usage of Thai language and learning achievement higher than before the experiment at 0.05 level of significance. 2) Students who had a remedial instruction using cooperative learning of the jigsaw model had the attitudes towards principle of usage of Thai language and learning achievement higher than students who had a remedial instruction by conventional instruction at 0.05 level of significance.

Keywords: attitudes towards principle of usage of Thai language, cooperative learning of the jigsaw model, remedial instruction, the principle of usage of Thai language learning achievement

บทนำ

การใช้ภาษาไทยให้ถูกต้องผู้ใช้ควรมีความรู้และความเข้าใจพื้นฐานของระเบียบและกฎเกณฑ์ของภาษาไทยหรือหลักภาษาไทยซึ่งมีความสำคัญยิ่งเนื่องจากจะช่วยทำให้ผู้ใช้ภาษาในฐานะผู้ส่งสารและผู้รับสารเกิดความเข้าใจที่ตรงกัน ดังที่ ปรีชา (2517) ได้อธิบายว่า ผู้ที่ใช้ภาษาสื่อสารได้ดี ต้องรู้หลักภาษาอย่างดี กล่าวคือ ผู้พูด ผู้เขียน ต้องรู้หลักภาษาพอที่จะถ่ายทอดความคิดเห็นของตนอย่างถูกต้อง ส่วนผู้ฟังและผู้อ่าน ก็ต้องมีความรู้หลักภาษาพอที่จะแปลความหมายให้ตรงกันได้ หลักภาษาจึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญเพราะเป็นพื้นฐานของการสื่อสาร คำอธิบายดังกล่าวสอดคล้องกับที่ ฐะปะนีย์ (2553ข) ได้กล่าวว่า “หลักภาษาไทย คือ ระเบียบแบบแผนของภาษาไทยที่มีไว้เพื่อให้ผู้ใช้ยึดถือเป็นหลักร่วมกันในการใช้ภาษาไทย

ให้ถูกต้อง การมีหลักภาษาไทยเป็นความจำเป็นอย่างยิ่ง หากขาด หลักภาษาไทยเสียแล้วก็เท่ากับขาด “บรรทัดฐาน” ของภาษาจะเป็นเหตุให้มีการใช้ภาษาอย่างบกพร่อง ผิดพลาดและไขว้เขววนานไปก็จะทำให้ภาษาเสื่อมสลายได้” และสุจริต และ สายใจ (2538) ยังได้กล่าวว่า “หลักภาษาเป็นระเบียบ แบบแผนของภาษาที่มีไว้เพื่อให้ผู้ใช้ภาษายึดถือเป็นหลักในการใช้ภาษาไทยให้ถูกต้องและยังเป็นหลักเกณฑ์ที่จะช่วยควบคุมให้คนไทยใช้ภาษาไทยให้เป็นแบบแผน มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันทั่วประเทศ การที่ผู้ใช้ภาษาพยายามใช้ภาษาไทยให้ถูกต้องตามหลักภาษาจะเป็นการช่วยอนุรักษ์ภาษาไทยให้อยู่ยืนยงเป็นเอกลักษณ์ของชาติ” ปัจจุบันกระทรวงศึกษาธิการประกาศใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยกำหนดหัวข้อหลักภาษาไทยให้อยู่ในสาระ

การเรียนรู้ที่ 4 ใช้ชื่อว่า “หลักการใช้ภาษาไทย” และกำหนดมาตรฐาน ท 4.1 ว่า “เข้าใจธรรมชาติของภาษา และหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษาและรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ” (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) มาตรฐานการเรียนรู้ข้างต้นแสดงให้เห็นว่า ครูผู้สอนภาษาไทยต้องจัดการเรียนรู้หลักการใช้ภาษาไทย โดยเน้นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนเข้าใจหลักภาษาไทย และตระหนักถึงความสำคัญของภาษาไทยในฐานะภาษาประจำชาติ

แม้การจัดการเรียนรู้หลักการใช้ภาษาไทยจะมีความสำคัญ เนื่องจากเป็นพื้นฐานในการใช้ภาษาเพื่อสื่อสารให้มีประสิทธิภาพ แต่พบว่ายังมีข้อจำกัดอันเป็นปัญหาสำคัญในการเรียนรู้หลักการใช้ภาษาไทยได้ ดังที่ สุจริต และ สายใจ (2538) กล่าวว่า “วิชาหลักภาษาไทย เป็นวิชาที่นักเรียนให้ความสนใจน้อยที่สุด ในบางกรณีครูถึงกับปรารถนาว่า วิชาหลักภาษาไทยเป็นนยาขมสำหรับนักเรียน” สาเหตุสำคัญ คือ นักเรียนมีเจตคติที่ไม่ดีต่อการเรียนหลักภาษาไทย ดังที่ ฐะปะนีย์ (2553ข) ได้กล่าวว่า “นักเรียนส่วนมากมีเจตคติที่ไม่ดีต่อวิชาหลักภาษาไทย กล่าวคือ มีความเบื่อหน่ายในการเรียนวิชานี้ หากปล่อยให้เป็นอย่างนี้ โดยไม่มีการแก้ไขปรับปรุงในด้านการเรียนการสอนก็เป็นที่น่าวิตกว่าจะเป็นความเสียหายแก่ภาษาไทยอันเป็นภาษาประจำชาติ” ปัจจัยสำคัญที่ทำให้นักเรียนเบื่อหน่ายการเรียนหลักภาษาไทย ส่วนหนึ่งมาจากผู้เขียนนำความรู้ภาษาบาลีและภาษาอังกฤษมาอธิบายรายละเอียดในตำราหลักภาษาหรือไวยากรณ์ไทยจึงทำให้เข้าใจยาก ดังที่ พระวรเวทย์พิสิฐ (2534) ได้กล่าวว่า “เมื่อต้องการให้มีตำราไวยากรณ์ขึ้นจึงเป็นหน้าที่ของผู้ถนัดภาษาบาลีและภาษาอังกฤษเขียนตำราไวยากรณ์ไทย ท่านผู้แต่งตำราก็เอาระเบียบภาษาบาลีบ้าง ภาษาอังกฤษบ้าง มาแต่งเป็นตำราขึ้น รูปความตลอดจนชื่อของคำก็ล้วนแต่เป็นภาษาอื่น เช่น นาม สรรพนาม คุณศัพท์ เอกัตถ-ประโยค อเนกัตถประโยค สังเขปาเนกัตถประโยค และอื่น ๆ ซึ่งเด็กไทยและคนไทย แม้แต่เป็นผู้ใหญ่ก็ไม่เข้าใจเลย โดยเหตุนี้ การเรียนไวยากรณ์ไทยจึงเป็นการยาก” นอกจากนี้ แบบเรียนและตำราหลักภาษาไทยส่วนใหญ่ยังคงอธิบายรายละเอียดตามตำราหลัก

ภาษาไทยแบบดั้งเดิม ดังที่ สมพงศ์ (2540) กล่าวว่า “การพิจารณาแบบเรียนและตำราไวยากรณ์ไทย หลักภาษาไทย และลักษณะภาษาไทยในด้านวัตถุประสงค์ เนื้อหา และวิธีการสอน ทำให้มองเห็นภาพโดยรวมของสถานภาพการศึกษาระบบของภาษาไทยว่า ยังคงยึดมั่นอยู่กับหลักการ วิธีการ และเนื้อหาแบบดั้งเดิมที่พบในหนังสือหลักภาษาไทยของพระยาอุปกิตศิลปสาร ... ผู้สอนไวยากรณ์ไทย หลักภาษาไทย และลักษณะภาษาไทยยังคงพอใจแต่งแบบเรียน ตำรา และสอนตามแนวเดิมอยู่ตลอดมา” ปัจจัยสำคัญอีกประการ คือ ลักษณะของภาษาไทยที่เป็นคำโดดทำให้นักเรียนไม่สนใจเรียนรู้และใช้สื่อสารอย่างผิดพลาด ดังที่ กาญจนา (2546) ได้กล่าวไว้ซึ่งสรุปว่า นักเรียนส่วนใหญ่ไม่สนใจเรียนรู้และจดจำหลักเกณฑ์หรือไวยากรณ์ของภาษาไทย เพราะด้วยลักษณะของภาษาที่เป็นคำโดด และเห็นว่าเพียงนำคำมาเรียงต่อกันก็ยอมสื่อสารเข้าใจได้ จึงทำให้ขาดความรู้ เรื่อง หลักภาษาไทยและใช้ภาษาไทยผิดพลาดเป็นอย่างมาก

การสอนซ่อมเสริมเป็นการแก้ไขการเรียนรู้ของนักเรียนที่อยู่ในระดับต่ำ ช่วยขจัดอุปสรรคในการเรียนรู้ และพัฒนานักเรียนให้เต็มตามศักยภาพ ซึ่งครูจำเป็นต้องช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มที่มีปัญหา เช่น เรียนอ่อนและเรียนช้า เพื่อให้นักเรียนได้ปรับตัวในการเรียนและพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ให้สูงขึ้น (Blair, 1957) การสอนซ่อมเสริมในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยมีความสำคัญ เพราะช่วยให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจหลักภาษาไทยและสามารถใช้ภาษาสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ และ Ashlock (1982) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการใช้นวัตกรรมในการสอนซ่อมเสริมซึ่งสรุปได้ว่า ครูควรเลือกวิธีการสอนซ่อมเสริมที่แตกต่างกับวิธีเดิมที่เคยใช้ในห้องเรียน เพราะหากวิธี การสอนแบบเดิมอาจทำให้นักเรียนไม่เกิดการเรียนรู้และการนำรูปแบบการเรียนการสอนมาใช้เป็นนวัตกรรมเนื่องจากเป็นความใหม่ในด้านการศึกษามีส่วนสำคัญในการพัฒนาให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ (จันทร์เพ็ญ, 2549)

Estes et al. (2011) ได้พัฒนารูปแบบจิ๊กซอว์ (The Jigsaw Model) ซึ่งเป็นรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning Model) ซึ่งส่งเสริมให้

ครูสามารถจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้จากกระบวนการกลุ่ม รูปแบบจิ๊กซอว์จะแบ่งนักเรียนในชั้นเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มเชี่ยวชาญ (Expert Group) และกลุ่มเรียนรู้ (Learning Group) กลุ่มเชี่ยวชาญทุกกลุ่มศึกษารายละเอียดของเนื้อหาจากหัวข้อที่ครูกำหนด จากนั้นแต่ละกลุ่มสรุปเนื้อหาและคิดวิธีการนำเสนอข้อมูลให้เพื่อนในกลุ่มเรียนรู้โดยอาจเขียนเป็นโครงเรื่องหรือผังความคิด (Graphic Organizers) นักเรียนกลุ่มเชี่ยวชาญกลับไปยังกลุ่มเรียนรู้ของตนและนำเสนอข้อมูล ขั้นตอนนี้ครูอาจให้นักเรียนทดสอบย่อย เขียนผังความคิด หรือทำกิจกรรมการเรียนรู้จากใบงานเพื่อประเมินนักเรียนเป็นรายบุคคล

ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้การสอนซ่อมเสริมโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ พบว่า งานวิจัยส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นการใช้วิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Stevens and Slavin, 1995) และกลวิธี การเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน (Kim et al., 2006) และกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Jenkins et al., 2003) แต่ยังไม่มีการนำ การเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบจิ๊กซอว์ ของ Estes et al., (2011) มาใช้ในการจัดการเรียนรู้การสอนซ่อมเสริม หลักการใช้ภาษาไทย ดังนั้น จึงสนใจที่จะนำการเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบจิ๊กซอว์ดังกล่าวมาใช้ในการจัดการเรียนรู้การสอนซ่อมเสริมหลักการใช้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 วัตถุประสงค์ของการวิจัย 1) เพื่อศึกษาผลการสอนซ่อมเสริมโดยใช้ การเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบจิ๊กซอว์ที่มีต่อเจตคติและผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้หลักการใช้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และ 2) เพื่อเปรียบเทียบเจตคติและผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้หลักการใช้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนซ่อมเสริมโดยใช้ การเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบจิ๊กซอว์กับการสอนซ่อมเสริมแบบปกติ

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยเรื่องนี้เป็น การวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-experimental research) โดยกำหนดประชากร คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียน

สาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม) สังกัด คณะกรรมการการอุดมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษากรุงเทพมหานคร กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่ง ต้องได้รับการสอนซ่อมเสริมในกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัย รามคำแหง (ฝ่ายประถม) ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 ที่มีคะแนนผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้กลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาไทย โดยอยู่ในระดับเกรด 1 และระดับเกรด 2 รวมทั้งสิ้น จำนวน 50 คน การเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้ วิธีการเลือกแบบเจาะจง พิจารณาจากคะแนนผลสัมฤทธิ์ การเรียนรู้วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 5 ปีการศึกษา 2553 แบ่งนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6 ผู้ต้องได้รับการสอนซ่อมเสริมวิชาภาษาไทย จำนวน 50 คน เป็นกลุ่มให้มีจำนวนเท่ากันโดยใช้การ สุ่มตัวอย่างแบบง่าย นักเรียนกลุ่มที่ 1 มีจำนวน 25 คน และกลุ่มที่ 2 มีจำนวน 25 คน แล้วนำคะแนนผลสัมฤทธิ์ การเรียนรู้วิชาภาษาไทยมาวิเคราะห์ความแตกต่างของ ค่าเฉลี่ยโดยการทดสอบค่าที พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน จากนั้นกำหนดเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมด้วย วิธีการจับฉลาก โดยกลุ่มทดลองได้รับการสอนซ่อม เสริมโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบจิ๊กซอว์ ส่วน กลุ่มควบคุมได้รับการสอนซ่อมเสริมแบบปกติ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 2 ประเภท ได้แก่

1) เครื่องมือการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบวัดเจตคติ ต่อหลักการใช้ภาษาไทยมีลักษณะเป็นมาตราส่วน ประเมินค่า 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 30 ข้อ มีค่าความเที่ยงทั้งฉบับเท่ากับ 0.92 และค่าอำนาจ จำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 1.77-6.57 และแบบสอบ ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้หลักการใช้ภาษาไทยมีลักษณะ เป็นแบบเลือกตอบชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 37 ข้อ วัดความรู้ด้านพุทธิพิสัย 6 ด้าน คือ ด้านความรู้ จำนวน 2 ข้อ ด้านความเข้าใจ จำนวน 8 ข้อ ด้านการนำไปใช้ จำนวน 9 ข้อ ด้านการวิเคราะห์ จำนวน 10 ข้อ ด้าน การประเมินค่า จำนวน 4 ข้อ และ ด้านการสร้างสรรค์ จำนวน 4 ข้อ มีความเที่ยงของแบบสอบทั้งฉบับ เท่ากับ 0.77 ค่าความยากรายข้ออยู่ระหว่าง 0.33-0.70 และค่า-อำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.20-0.88 และ 2) เครื่องมือ

การทดลอง ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้การสอนซ่อมเสริมโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบจิ๊กซอว์จำนวน 8 แผน และแผนการจัดการเรียนรู้การสอนซ่อมเสริมแบบปกติ จำนวน 8 แผน รวมทั้งสิ้น 16 แผน

การดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยวัดเจตคติต่อหลักการใช้ภาษาไทยและวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้หลักการใช้ภาษาไทยของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนการทดลอง แล้วดำเนินการจัดการเรียนรู้ด้วยตนเองทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยกลุ่มทดลองจัดการเรียนรู้การสอนซ่อมเสริมโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบจิ๊กซอว์ ส่วนกลุ่มควบคุมจัดการเรียนรู้อการสอนซ่อมเสริมแบบปกติ ใช้ระยะเวลา 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 คาบ รวม 32 คาบ เมื่อจัดการเรียนรู้ครบตามที่กำหนดแล้ว ผู้วิจัยให้กลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มทำแบบวัดเจตคติต่อหลักการใช้ภาษาไทยและแบบสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้หลักการใช้ภาษาไทย จากนั้นนำค่าเฉลี่ยมัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยการทดสอบค่าทีเพื่อเปรียบเทียบเจตคติและผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้หลักการใช้ภาษาไทยของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการทดลอง

ผลการวิจัย

1. นักเรียนที่ได้รับการสอนซ่อมเสริมโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบจิ๊กซอว์มีเจตคติและผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้หลักการใช้ภาษาไทยสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2. นักเรียนที่ได้รับการสอนซ่อมเสริมโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบจิ๊กซอว์มีเจตคติและผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้หลักการใช้ภาษาไทยสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนซ่อมเสริมแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สรุปและวิจารณ์ผล

ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนซ่อมเสริมโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบจิ๊กซอว์มีเจตคติและผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้หลักการใช้ภาษาไทยสูงกว่าก่อนการทดลอง และสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการ

สอนซ่อมเสริม แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสามารถพิจารณาได้ ดังนี้ 1) การสอนซ่อมเสริมโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบจิ๊กซอว์สามารถพัฒนาเจตคติต่อหลักการใช้ภาษาไทย เนื่องจากการเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบจิ๊กซอว์กำหนดให้นักเรียนศึกษาจุดประสงค์การเรียนรู้ของบทเรียนและให้ร่วมกันกำหนดเป้าหมายหรือผลการเรียนรู้ของกลุ่ม ดังที่ปรากฏในขั้นตอนที่ 1 และขั้นตอนที่ 2 ของการจัดการเรียนรู้ กิจกรรมดังกล่าวทำให้นักเรียนทราบจุดมุ่งหมายในการเรียนรู้และเห็นความสำคัญของบทเรียน ซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาเจตคติ ดังที่ Eggen and Kauchak (2007) กล่าวไว้สรุปได้ว่า เมื่อนักเรียนทราบจุดมุ่งหมายในการเรียนรู้จะช่วยกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ เห็นความสำคัญ ของเรื่องที่ศึกษา และมีเจตคติที่ดีในการเรียนรู้ และจะประณีต (2553ก) กล่าวไว้สรุปได้ว่า เมื่อนักเรียนที่ได้รับการสอนซ่อมเสริมทราบจุดมุ่งหมายในการเรียนรู้ จะทำให้เกิดความเข้าใจและเห็นประโยชน์ของบทเรียนที่ศึกษา ตลอดจนพยายามเรียนรู้ให้บรรลุจุดมุ่งหมายซึ่งปัจจัยดังกล่าวช่วยพัฒนาเจตคติต่อ การเรียนรู้หลักการใช้ภาษาไทย ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่าการทราบจุดมุ่งหมายในการเรียนรู้อยู่ส่งผลต่อการพัฒนาเจตคติต่อการเรียนรู้หลักการใช้ภาษาไทย

ขณะเดียวกัน เมื่อนักเรียนใช้กระบวนการกลุ่มในการเรียนรู้เพื่อช่วยกันศึกษาบทเรียนและทำกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยการอภิปรายยอมทำให้นักเรียนสนใจและกระตือรือร้นในการเรียนรู้ ดังที่ Linzey and Arosen (1960) กล่าวไว้สรุปได้ว่า การอภิปรายภายในกลุ่มโดยเปิดโอกาสให้สมาชิกภายในกลุ่มเสนอความคิดเห็นของตนเองจะทำให้ทราบรายละเอียดของเรื่องที่ศึกษา นักเรียนสนใจและกระตือรือร้น ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาเจตคติ และกรมวิชาการ (2544) กล่าวว่า “การใช้กระบวนการกลุ่มในการเรียนรู้แบบร่วมมือจะสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างสมาชิก เพราะทุกคนร่วมมือในการทำงานกลุ่ม มีส่วนร่วมเท่าเทียมกัน ทำให้เกิดเจตคติที่ดีต่อการเรียน” ดังนั้น การใช้กระบวนการกลุ่มในการเรียนรู้จึงมีส่วนช่วยพัฒนาเจตคติต่อการเรียนรู้ของนักเรียน

นอกจากนี้ เมื่อนักเรียนนำความรู้เรื่องหลักการใช้ภาษาไทยไปสื่อสาร เช่น การแต่งประโยค การเขียน บทสนทนาและข้อความ ตลอดจนการพูด

วิเคราะห์และอภิปรายหัวข้อต่างๆ ในบทเรียนย่อมมีส่วนช่วยพัฒนาเจตคติ ดังที่ ฐะปะนีย์ (2553ข) ได้กล่าวไว้สรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมที่ให้นักเรียนนำความรู้เรื่องหลักการใช้ภาษาไทยเพื่อไปสื่อสาร ย่อมทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจ เห็นคุณค่าว่าสามารถนำความรู้ไปใช้ได้ในชีวิตจริง ทำให้มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้หลักการใช้ภาษาไทย และ Eggen and Kauchak (2007) กล่าวไว้สรุปได้ว่า การนำความรู้ที่ศึกษาไปใช้สื่อสารเพื่อให้นักเรียนที่ได้รับการสอนซ่อมเสริมได้ ฝึกการใช้ทักษะต่าง ๆ โดยเฉพาะการสื่อสารภายในกลุ่มย่อยจะช่วยให้ นักเรียนเห็นความสำคัญของบทเรียน กล้าแสดงออก และช่วยพัฒนาเจตคติของนักเรียน

เมื่อพิจารณาข้อมูลจากบันทึกผลการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนซ่อมเสริมโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบจิ๊กซอว์กล้าตอบคำถาม สามารถแสดงความคิดเห็นและอภิปรายประเด็นสำคัญในบทเรียนได้อย่างหลากหลายมากกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนซ่อมเสริมแบบปกติ เนื่องจากรูปแบบการเรียนรู้ดังกล่าวส่งเสริมให้นักเรียนใช้กระบวนการกลุ่มในการเรียนรู้ นักเรียนทุกคนภายในกลุ่มได้ฟังพาและช่วยเหลือกันทำให้เกิดความเสมอภาค กล้าแสดงออก และกระตือรือร้นในการเรียนรู้ ขณะเดียวกัน นักเรียนได้นำความรู้จากบทเรียนไปใช้สื่อสารทำให้เข้าใจและเห็นความสำคัญของหลักการใช้ภาษาไทยซึ่งช่วยพัฒนาเจตคติต่อหลักการใช้ภาษาไทยได้เป็นอย่างดี

2. การสอนซ่อมเสริมโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบจิ๊กซอว์สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้หลักการใช้ภาษาไทย เนื่องจากการเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบจิ๊กซอว์ใช้กระบวนการกลุ่มในการเรียนรู้ ดังที่ปรากฏ เมื่อแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มเชี่ยวชาญและกลุ่มเรียนรู้ กิจกรรมดังกล่าวส่งเสริมให้นักเรียนช่วยเหลือกันเพื่อศึกษาความรู้จากบทเรียน และร่วมกันอภิปรายประเด็นต่างๆ ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ ดังที่ Estes et al. (2011) กล่าวไว้สรุปได้ว่า เมื่อนักเรียนได้เรียนรู้จากรูปแบบจิ๊กซอว์ ทำให้ได้ฝึกทักษะด้านต่าง ๆ ด้วยการช่วยเหลือกันของเพื่อนในกลุ่ม นอกจากนี้ การเรียนรู้ร่วมกันภายในกลุ่มย่อยจะส่งเสริมให้นักเรียนใช้คำถามและการอภิปราย

อย่างกว้างขวางเพื่อหาคำตอบซึ่งทำให้เกิดความกระตือรือร้นจากการศึกษาบทเรียนและส่งผลต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของนักเรียน สอดคล้องกับที่ Gillies (2007) กล่าวไว้สรุปได้ว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือช่วยพัฒนาทักษะการเรียนรู้ร่วมกัน การคิดวิเคราะห์ ซึ่งช่วยพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี และ Eggen and Kauchak (2007) กล่าวไว้สรุปได้ว่า เมื่อนักเรียนได้รับการสอนซ่อมเสริมโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือจะทำให้นักเรียนได้ใช้กระบวนการกลุ่มในการศึกษาบทเรียน เพิ่มโอกาสในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ช่วยกันศึกษาและวิเคราะห์ความรู้ อย่างละเอียด ชัดเจน ดังนั้น การใช้กระบวนการกลุ่มของการเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบจิ๊กซอว์จึงมีส่วนช่วยพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของนักเรียนที่ได้รับการสอนซ่อมเสริม

ขณะเดียวกัน การเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบจิ๊กซอว์เน้นให้นักเรียนฝึกปฏิบัติจากกิจกรรมการเรียนรู้ในใบงานรายบุคคลและใบงานกลุ่ม เช่น การระบุชนิดหรือประเภทของคำ การวิเคราะห์คำและประโยค ตลอดจนการแต่งประโยค ดังปรากฏในการนำเสนอผลการทำกิจกรรมการเรียนรู้ในขั้นตอนที่ 4 โดยนักเรียนกลุ่มเชี่ยวชาญ ศึกษาและคิดวิธีการนำเสนอความรู้ ซึ่งนักเรียนทุกคนได้ฝึกปฏิบัติจนเข้าใจเรื่องที่ศึกษาในบทเรียนอย่างชัดเจน และเมื่อนักเรียนกลุ่มเชี่ยวชาญถ่ายทอดความรู้ให้เพื่อนในกลุ่มเรียนรู้ ในขั้นตอนที่ 5 ทุกคนในกลุ่มย่อยได้ฝึกปฏิบัติจากการทำกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวเป็นส่วนสำคัญของการสอนซ่อมเสริม ดังที่ Ashlock (1982) กล่าวไว้สรุปได้ว่า การสอนซ่อมเสริมที่ส่งเสริมให้ฝึกปฏิบัติตามความสามารถจะช่วยให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น เนื่องจากนักเรียนคุ้นเคยกับเนื้อหาบทเรียนและใช้กระบวนการคิดอย่างต่อเนื่องจนทำให้เกิดการเรียนรู้แนวคิดดังกล่าวสอดคล้องกับที่ ฐะปะนีย์ (2553ก) กล่าวว่า “การสอนซ่อมเสริมภาษาไทยควรให้นักเรียนฝึกปฏิบัติซ้ำๆ อย่างสม่ำเสมอเพื่อให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนอย่างชัดเจน” และ Woolfolk (2004) กล่าวไว้สรุปได้ว่า กิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการฝึกปฏิบัติมีส่วนช่วยพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ เนื่องจากนักเรียนเข้าใจและปฏิบัติได้อย่างชำนาญ ดังนั้น การฝึกปฏิบัติ

ในกิจกรรมการเรียนรู้ของการสอนซ่อมเสริมจึงมีส่วนช่วยพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของนักเรียน

นอกจากนี้ เมื่อนักเรียนได้ทำกิจกรรมการเรียนรู้และนำเสนอความรู้เป็นรายบุคคลในชั้นตอนที่ 6 ของการเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบจิ๊กซอว์ทำให้นักเรียนเข้าใจเรื่องที่ศึกษาอย่างชัดเจน ดังที่ Estes et al. (2011) กล่าวไว้สรุปได้ว่า เมื่อนักเรียนทำกิจกรรมการเรียนรู้และนำเสนอความรู้เป็นรายบุคคลย่อมแสดงถึงความเข้าใจเรื่องที่ศึกษาได้อย่างชัดเจนและช่วยพัฒนาการเรียนรู้ยิ่งขึ้น และ Gillies (2007) กล่าวไว้สรุปได้ว่า การมอบหมายงานให้เป็นรายบุคคลย่อมทำให้นักเรียนทุกคนภายในกลุ่มเกิดความรับผิดชอบ กระตือรือร้น และพยายามช่วยเหลือกันค้นหาคำตอบหรือทำกิจกรรมการเรียนรู้ที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ ส่งผลให้นักเรียนเกิดมิตรภาพภายในกลุ่มและพัฒนาผลสัมฤทธิ์ การเรียนรู้ให้เพิ่มขึ้น นอกจากนี้ Ashlock (1982) กล่าวไว้สรุปได้ว่า การสอนซ่อมเสริมที่ให้นักเรียนทำกิจกรรมการเรียนรู้และนำเสนอความรู้เป็นรายบุคคลจะช่วยพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน เนื่องจากนักเรียนที่ได้รับการสอนซ่อมเสริมมีโอกาสศึกษาและเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างแท้จริง เมื่อนักเรียนสงสัยหรือไม่เข้าใจบางหัวข้อของบทเรียน ครูและเพื่อนนักเรียนสามารถอธิบายและให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมได้ ด้วยเหตุนี้ การทำกิจกรรมการเรียนรู้และนำเสนอความรู้เป็นรายบุคคลจึงมีส่วนในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของนักเรียนที่ได้รับการสอนซ่อมเสริม

เมื่อพิจารณาข้อมูลจากบันทึกผลการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนซ่อมเสริมโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบจิ๊กซอว์สามารถอธิบายและช่วยกันวิเคราะห์รายละเอียดของหลักการใช้ภาษาไทยได้อย่างละเอียด ชัดเจน นอกจากนี้ สามารถอภิปรายและยกตัวอย่างของเรื่องที่ศึกษาได้อย่างหลากหลายโดยเชื่อมโยงกับความรู้และประสบการณ์เดิมของตน ทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจเรื่องหลักการใช้ภาษาไทยอย่างชัดเจน ส่วนนักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนซ่อมเสริมแบบปกติ พบว่าสามารถอธิบายรายละเอียดของหลักการใช้ภาษาไทยได้อย่างชัดเจน แต่มีข้อจำกัดในการวิเคราะห์รายละเอียดของหลักการใช้ภาษาไทยและยกตัวอย่าง

ประกอบได้ไม่หลากหลายเท่ากับนักเรียนกลุ่มทดลอง ทำให้นักเรียนขาดเรียนรู้และฝึกฝนอย่างต่อเนื่อง ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับครูผู้สอนภาษาไทย

1.1 เนื่องจากสาระการเรียนรู้หลักการใช้ภาษาไทยที่กำหนดในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 บางเรื่องมีรายละเอียดที่ต้องศึกษาให้เข้าใจอย่างละเอียดชัดเจน เช่น ชนิดของกลุ่มคำและประโยค ครูผู้สอนควรศึกษาและวิเคราะห์ความสามารรถเบื้องต้นของนักเรียนแต่ละคนซึ่งอาจต่างกัน เพื่อเป็นแนวทางในการสอนซ่อมเสริมให้ตรงกับสภาพปัญหาในการเรียนรู้ของนักเรียนยิ่งขึ้น โดยอาจพิจารณาจากคะแนนสอบ การสอบถามจากเพื่อนครู ผู้ปกครองและนักเรียนผู้ได้รับการสอนซ่อมเสริม

1.2 การเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบจิ๊กซอว์แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มเชี่ยวชาญ และกลุ่มเรียนรู้ในการจัด การเรียนรู้ครั้งแรก (แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1) ครูควรอธิบายลักษณะของกลุ่มให้นักเรียนเข้าใจอย่างชัดเจน และควรกำหนดให้ลักษณะของกลุ่มมีความหลากหลายเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกัน ทั้งนี้แม้จะเป็นนักเรียนในกลุ่มที่ได้รับการสอนซ่อมเสริมซึ่งมีผลคะแนนในระดับใกล้เคียงกัน แต่การกำหนดลักษณะของกลุ่มยังคงต้องมีความหลากหลาย โดยอาจละเพศ ทักษะการสื่อสาร ความชำนาญ หรือความสนใจของนักเรียน

1.3 การใช้สื่อประกอบการเรียนรู้ควรมีลักษณะที่ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความสนใจที่จะศึกษา สาระ การเรียนรู้หลักการใช้ภาษาไทยแต่ละหัวข้อ เช่น รูปภาพ บัตรคำ แถบประโยค บทเพลง และวีดิทัศน์ เป็นต้น นอกจากนี้ ตัวอย่างคำศัพท์ ประโยค หรือข้อความที่นำเสนอเพื่อให้นักเรียนวิเคราะห์เกี่ยวกับหลักการใช้ภาษาไทย ควรเป็นตัวอย่างที่มาจากแหล่งความรู้ที่นักเรียนพบได้ในชีวิตประจำวัน เช่น ข่าว โฆษณา บทเพลง และอินเทอร์เน็ต เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อให้นักเรียนเกิดความคุ้นเคยและเข้าใจง่าย

1.4 การสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ ควรให้นักเรียนรู้สึกเป็นกันเอง ส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนได้แสดงความคิดเห็นอย่างหลากหลายและเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิมของนักเรียนแต่ละคน

ตลอดจนกระตุ้นให้นักเรียนมีความพยายามและความเชื่อมั่นในการตอบคำถามและอภิปรายภายในกลุ่ม เชี่ยวชาญ และกลุ่มเรียนรู้

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาผลของการสอนซ่อมเสริมโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบจิ๊กซอว์ที่มีต่อตัวแปรตามอื่น ๆ เช่น ความสามารถในการอ่าน ความสามารถในการเขียน ความสามารถในการพูด ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ เป็นต้น

2.2 ควรศึกษาผลของการสอนซ่อมเสริมโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบจิ๊กซอว์ที่มีต่อเจตคติและผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้หลักการใช้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นอื่น

2.3 ควรทำวิจัยเปรียบเทียบเจตคติและผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบจิ๊กซอว์กับรูปแบบการเรียนรู้อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

กิตติกรรมประกาศ

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหงได้พิจารณาและมอบทุนวิจัยประจำปีการศึกษา 2554 ให้แก่ผู้วิจัยเพื่อพัฒนาความรู้และประสบการณ์ด้านการเรียนการสอนโดยเฉพาะอย่างยิ่ง วิทยาการด้านการสอนภาษาไทยอันจะยังประโยชน์ให้แก่ครูภาษาไทยและเยาวชนของชาติ ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่ง

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ นพคุณ คุณาชีวะ ที่ปรึกษาโครงการวิจัยและประธานสาขาวิชาเอกภาษาไทยที่ได้ให้คำปรึกษา แนะนำ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ของการวิจัยเป็นอย่างดียิ่ง ตลอดจนเป็น ผู้เมตตาและให้โอกาสในการเรียนรู้และปฏิบัติหน้าที่ของความเป็นครูภาษาไทยอย่างเต็มความสามารถ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่กรุณาสละเวลาตรวจแก้ไข ให้ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปรับปรุงเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ตลอดจนให้กำลังใจในการทำวิจัย ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านของภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่ให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ในการทำวิจัย ขอขอบพระคุณคณาจารย์โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม) และขอขอบใจนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ทุกคน ที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการทดลองและเก็บข้อมูล

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ, ศูนย์พัฒนาหลักสูตร. 2544. เอกสารชุดเทคนิคการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสำคัญที่สุด “การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ”. กรุงเทพมหานคร: กรมวิชาการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. 2551. ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- กาญจนา นาคสกุล. 2546. ปัญหาการใช้ภาษาไทย. วารสารราชบัณฑิตยสถาน, 1: 244-258.
- จันทร์เพ็ญ เชื้อพานิช. 2549. นวัตกรรมการศึกษาไทย: รูปแบบการเรียนการสอน. ใน อลิศรา ชูชาติ อมรา รอดดารา สร้อยสน สกลรักษ์ (บรรณาธิการ). นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ตามแนวปฏิรูปการศึกษา (หน้า 19-40). โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร.
- ฐะปะนีย์ นาครทรรพ. 2553ก. วิธีซ่อมเสริมทักษะวิชาภาษาไทย. ใน วรรณศิลป์ในดวงใจ ภาษาไทยที่รัก ศาสตราจารย์กิตติคุณ ฐะปะนีย์ นาครทรรพ (หน้า 396-399). บริษัท อัมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน). กรุงเทพมหานคร.
- _____. 2553ข. สอนหลักภาษาไทยอย่างไรไม่น่าเบื่อ. ในวรรณศิลป์ในดวงใจ ภาษาไทยที่รัก ศาสตราจารย์กิตติคุณ ฐะปะนีย์ นาครทรรพ (หน้า 384-389). บริษัท อัมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน). กรุงเทพมหานคร.

- ปรีชา ช่างขวัญยืน. 2517. พื้นฐานของการใช้ภาษา. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- พระวรเวทย์พิสิฐ. 2534. หลักภาษาไทยของพระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าวิมลฉัตร. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์ภาษาและวรรณคดีไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมพงษ์ วิทย์ศักดิ์พันธุ์. 2540. ข้อสังเกตเกี่ยวกับความคิดว่าด้วยไวยากรณ์ไทย หลักภาษาไทย และลักษณะภาษาไทย. ใน ราตรี ธันวาคม (บรรณาธิการ), กาญจนภา: รวมบทความด้านภาษาและวรรณกรรมไทย (หน้า 85-102). บริษัท อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน). กรุงเทพมหานคร.
- สุจริต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์พรชัย. 2538. วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Ashlock, R.B. 1982. Error patterns in computation. Ohio: Bell and Howell Co.
- Blair, G.M. 1957. Diagnostic and Remedial Teaching: A guide to practice in elementary and secondary schools. 3rd ed. New York. The Macmillan Company.
- Edgen, P. and Kauchak, D. 2007. Educational psychology: windows on classroom. 7th ed. New Jersey: Pearson Education.
- Estes, T.H., Mintz, S.L. and Gunter, M.A. 2011. Instruction: A models approach. 6th ed. Boston. Pearson Education.
- Gillies, R.M. 2007. Cooperative learning: integrating theory and practice. Los Angeles: Sage Publications.
- Jenkins, J.R., Antil, L.R., Wayne, S.K. and Vadasy, P.F. 2003. How cooperative learning works for special education and remedial students. *Exceptional Children*. 69(3): 279-292.
- Kim, A.H., Vaughn, S., Klingner, J.K., Woodruff, A.L., Reutebuch, C.K. and Kouzekanani, K. 2006. Improving the reading comprehension of middle school students with disabilities through computer-assisted collaborative strategic reading. *Remedial and Special Education*. 27(4): 235-249.
- Linzey, G. and Arosen, E. 1960. The handbook of social psychology. London: McGraw-Hill.
- Stevens, R.J. and Slavin, R.E. 1995. Effects of a cooperative learning approach in reading and writing on academically handicapped and nonhandicapped students. *Elementary School Journal*, 95(3): 241-262.
- Woolfolk, A. 2004. Educational psychology. 9th ed.